

PRAVILNIK O USLOVIMA I PRAVILIMA TAKMIČENJA U OKVIRU TAVLA SAVEZA U BOSNI I HERCEGOVINI

1 OPĆA PRAVILA

- 1.1 Ovim pravilnikom definisana su pravila tavlja i backgammon igre koja propisuje Tavlja – Backgammon savez Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: TS BiH).
- 1.2 Takmičenja u organizaciji i po pravilima TS BiH organizuje samostalno TS BiH, u saradnji sa klubovima članovima TS BiH ili u saradnji sa pojedincima ili drugim organizacijama.
- 1.3 Za organizaciju turnira po pravilima TS BiH, poštovanje općih pravila, primjenu pravila pod kojima se igraju mečevi u okviru TS BiH, potrebna materijalno-tehnička sredstva i finansijski monitoring zadužen je direktor turnira koga bira Upravni odbor TS BiH (u daljem tekstu: UO).
- 1.4 Direktor turnira zamjenjuje glavnog sudiju i zadužen je za provođenje pravila igre iz ovoga pravilnika. Direktor turnira ne mora biti iz kluba suorganizatora turnira. Prava i obaveze direktora turnira propisuje poseban pravilnik kojeg usvaja UO TS BiH.
- 1.5 Direktora turnira bira UO TS BiH i kojem, u roku od 7 dana od završetka turnira, podnosi kompletan izvještaj sa turnira – Obrazac 1.
- 1.6 Turnirska pravila ne mogu regulisati sve moguće situacije koje se mogu pojaviti za vrijeme trajanja meča. Za odluke o nepredviđenim situacijama zadužen je direktor turnira da pronađe rješenje na principu pravednosti (fair play).

2 ORGANIZACIJA TAKMIČENJA

2.1 U organizaciji TS BiH održavaju se sljedeća takmičenja:

- Ekipno prvenstvo BiH po pravilima tavlja.
- Ekipno prvenstvo BiH po pravilima backgammona.
- Pojedinačno prvenstvo BiH po pravilima tavlja.
- Pojedinačno prvenstvo BiH po pravilima backgammona.
- Pojedinačno prvenstvo BiH po pravilima backgammona (otvoreno prvenstvo – internacionalni turnir).
- Pojedinačno online prvenstvo BiH po pravilima backgammona.
- Rejting turnir po pravilima tavlja.
- TS BiH Backgammon turnir.
- TS BiH Backgammon turnir (internationalni turnir).
- TS BiH Youth turnir za mlade igrače ispod 18 godina po pravilima tavlja ili backgammona.
- TS BiH seniorski turnir za igrače starije od 60 godina po pravilima tavlja ili backgammona.
- TS BiH speed turnir po pravilima backgammona.
- TS BiH turnir dublova po pravilima tavlja ili backgammona.
- TS BiH Lady turnir za igrače ženskog spola po pravilima tavlja ili backgammona.
- Turniri u organizaciji WBGF po pravilima backgammona.
- Turniri u organizaciji „Regionalne lige“ ako je osnovana i ako je TS BiH njen član po pravilima backgammona.
- Memorijalni turnir po pravilima tavlja ili backgammona.

- 2.2 Turnir se može igrati po švicarskom sistemu, bergerovom sistemu, kup sistemu i po sistemu ispadanja igrača sa turnira na osnovu broja poraza.
- 2.3 Broj kola na jednodnevnom bodovnom turniru po švicarskom sistemu je sedam (7). Broj kola po sistemu ispadanja igrača sa turnira definisan se na osnovu broja igrača i broja mogućih poraza igrača (dva poraza).
- 2.4 Pojedinačno prvenstvo BiH u tavlji igra se po švicarskom sistemu 11 kola, gdje su svi igrači raspoređeni u jednu grupu. Za organizaciju satnica mečeva zadužuje se direktor turnira.
- 2.5 Pojedinačno prvenstvo BiH u backgammonu igra se po sistemu ispadanja igrača sa turnira na osnovu dva (2) poraza. Nakon dva poraza igrači se raspoređuju u takmičenje „zadnja šansa“ sa novčanom nagradom. Turnir ne smije trajati duže od dva dana. Za organizaciju satnica mečeva zadužuje se direktor turnira.
- 2.6 Ekipno prvenstvo BiH u tavlji igra po sistemu kojeg odredi UO za tekuću godinu. Minimalan broj prijavljenih igrača za jednu ekipu je 7. Svaki klub ima pravo prijaviti najviše dvije ekipe. Meč između dvije ekipe je regularan ukoliko meču pristupi minimalno po 4 igrača iz obe ekipe. Za igrače koji nisu pristupili meču promjenjuje se pravilo iz tačke 3.20 ovoga pravilnika. Turnir ne smije trajati duže od dva dana. Za organizaciju satnica mečeva zadužuje se direktor turnira.
- 2.7 Ekipno prvenstvo BiH u backgammon igra po sistemu kojeg odredi UO za tekuću godinu. Minimalan broj prijavljenih igrača za jednu ekipu je 5. Svaki klub ima pravo prijaviti najviše dvije ekipe. Meč između dvije ekipe je regularan ukoliko meču pristupi minimalno po 3 igrača iz obe ekipe. Za igrače koji nisu pristupili meču promjenjuje se pravilo iz tačke 3.20 ovoga pravilnika. Turnir ne smije trajati duže od dva dana. Za organizaciju satnica mečeva zadužuje se direktor turnira.
- 2.8 Rejting turniti u tavlji će se igrati po švicarskom sistemu sa sedam (7) kola, gdje su svi igrači svrstani u jednu grupu.
- 2.9 Na pojedinačnom prvenstvu kao i na jednodnevnim bodovnim turnirima broj igrača po klubu je neograničen.
- 2.10 U igri tavlje igra se jedna partija do pet osvojenih poena (ojnova).
- 2.11 U igri backgammon igra se jedna partija do 5, 7, 9, 11, 13 ili 15 poena (ojnova).
- 2.12 Na pojedinačnom prvenstvu BiH u backgammonu mečevi do polufinala igraju se na 9, mečevi polufinala na 11 i finalni meč na 13 poena (ojnova).
- 2.13 Startna pozicija će se odrediti ždrijebom prije početka turnira, na osnovu čega će se odrediti parovi prvog kola

3 POČETAK PARTIJE I PRAVILA U TOKU PARTIJE

- 3.1 Igrači su obavezni sa sobom ponijeti tavlje (kofere).
- 3.2 Ukoliko su obezbjeđene unificirane tavlje svi mečevi se igraju na unificiranim tavlama.

- 3.3 U slučaju da se igrači ne mogu dogovoriti kojom će se tavlom igrati, igrač broj jedan (bolje plasirani, prvoprovani) određuje na kojoj će se tavlji igrati. Protivnički igrač ima pravo prigovora direktoru turnira u slučaju da tavlja ne odgovara formom, veličinom, materijalom i sl., a direktor turnira donosi odluku na kojoj će se tavlji igrati.
- 3.4 Partija se igra sa dva para zara bez upotrebe sata i sa jednim parom zara ukoliko se upotrebljava sat.
- 3.5 U meču sa satom igra se sa jednim parom zara. Svaki igrač postavi svoje zare na ploču i odabira jednu zaru protivničkog igrača.
- 3.6 Igrač ne može bacati zare sve dok protivnik ne podigne svoje zare ili ne pritisne taster ukoliko se igra sa satom.
- 3.7 Na turnirima u organizaciji TS BiH obavezna je upotreba čaša za bacanje zara ili tornja (buffle box) za nasumično bacanje zara.
- 3.8 Prije bacanja zara igrač mora minimalno 3 puta „mućnuti“ čašu sa zarama.
- 3.9 Obavezno se primjenjuje pravilo prvog bacanja. Oba igrača bacaju po jedan zar, a prvi igra i odabira redosljed slaganja pula (samo na početku partije) onaj kojem je ispao veći broj i igra ono što je na zarama u tom momentu. Isto se ponavlja nakon svakog završenog ojna. U slučaju da oba igrača bace isti broj, bacanje se ponavlja.
- 3.10 U slučaju da je prilikom prvog bacanja nakošena jedna zara ponovo se baca samo ona koja je nakošena dok se druga priznaje
- 3.11 Ispravno bačene zare su one koje su završile u istoj polovini tavlje i obadvije čvrsto leže na donjoj plohi tavlje, te su oba broja vidljiva. Igrač koji je bacio kockice obavezan je pričekati dok kockice ne budu u stanju mirovanja.
- 3.12 U sljedećim slučajevima zare su bačene neispravno te se bacanje ponavlja :
- Ako se jedna ili obje zare nalaze na jednoj od pula
 - Ako su jedna ili obje zare ostale nakošene, odnosno ako se propnu na rub tavlje
 - Ako zare nakon bacanja završe u različitim polovinama tavlje ili van tavlje
- 3.13 Radi izbjegavanja nesporazuma o vrijednostima na bačenim kockicama, protivnik koji čeka red igranja ne smije uzimati kockice igrača koji ih je bacio.
- 3.14 U igri tavlje igrač je obavezan igrati sa pulom koju je fizički podigao sa ploče ili je pomaknu na ploči u dužini većoj od cca 1 cm (pravilo takla-makla). Igrač koji dodirne pulu ili „popravi“ pule pomicanjem do dužine cca 1 cm nije u obavezi odigrati potez.
- 3.15 U igri backgammon igrač može pomicati pule po ploči uz obavezu da se pule stavljaju minimalno cca 1 cm dužine iznad postojećih pula na određenoj poziciji ili cca 1 cm dužine iznad ruba ploče ukoliko na poziciji nema pula.
- 3.16 Ako je igrač u mogućnosti igrati samo jedan zar obavezno je igrati onaj veći.
- 3.17 U slučaju da je igrač odigrao potez pogrešno, a u mogućnosti je da tom pulom igra oba zara, ili bar jedan, obavezan je s njom odigrati bar jedan zar dok drugi zar može igrati po svom nahođenju

- 3.18 Pula koja je udarena (izbačena iz igre) mora biti na srednjoj prečki (baru), podignuta od igrača koji ju je udario sve dok ne bude ponovo uvedena u igru.
- 3.19 Pula koja je uzeta (završila igru) mora se držati izvan ploče za igranje u boksu ili pored tavle sve do kraja igre.
- 3.20 Nakon što je prošlo 15 minuta od vremena predviđenog za početak kola, direktor turnira se oglašava sa „prvi faul“, a igrač kojem protivnik nije došao za stol upisuje jedan ojn. Isti postupak se ponavlja u nastavku u razmacima od 5 minuta. Ako igrač u roku pola sata od vremena predviđenog za početak kola ne dođe za stol, pobjeda se upisuje igraču koji je prisutan za stolom. Ukoliko oba igrača nisu prisutna za stolom 30 minuta od vremena predviđenog za početak kola pobjeda se upisuje bolje rangiranom po švicarskom sistemu ili ždrijebom ukoliko se igra drugačiji sistem.
- 3.21 Svaki igrač ima pravo na pauzu u toku meča u trajanju od 5 minuta. Pauza se može uzeti nakon završenog ojna.

4 VOĐENJE MEČA

- 4.1 U meču bez sata od igrača se očekuje da igraju u razumnom tempu, u suprotnom direktor turnira može proizvoljno odrediti vrijeme obadvojici igrača do kraja partije i postaviti sat.
- 4.2 U meču bez sata direktor turnira može opomenuti igrača koji igra sporo, a ako ovaj to nastavi može dodjeliti poen njegovom protivniku
- 4.3 Direktor turnira može po potrebi odrediti kontrolora za pojedini meč ukoliko je od veće važnosti, predugo traje ili je na rubu incidenta. Taj kontrolor ima sva prava i ovlaštenja kako bi zaštitio igrača od nepravilnosti koje čini njegov protivnik.
- 4.4 U slučaju nesporazuma oba igrača moraju ostaviti pule i rezultat nepromjenjenim (onakav kakav je trenutni), sve dok se ne pozove direktor turnira.
- 4.5 Svaki od igrača ima pravo raspravljati o stanju u partiji ili pravilima, dok posmatračine smiju da komentarišu partiju, a mogu svjedočiti jedino na zahtjev direktora turnira.
- 4.6 U toku igre igrači su obavezni na korektno ponašanje. U toku igre nije dozvoljeno pušiti, konzumirati hranu, glasno komentirati, gestikulirati, lupati pulama, kao ni razgovor i rasprava sa publikom.
- 4.7 Takmičarski listić (jedan za oba takmičara) se ispunjava tako što poslije svakog osvojenog ojna takmičar sebi upisuje X i novonastali rezultat prijavljuje službenoj osobi za stolom, ako postoji.
- 4.8 Po završetku partije takmičarski listići se predaju zapisničaru turnira koji rezultate unosi u kompjuter na osnovu čega se određuju parovi narednog kola.
- 4.9 Poslije svakog kola rezultati i trenutna tabela će biti dostupni igračima (oglasna tabla)
- 4.10 Posmatrači su obavezni biti tihi dok traje meč. Nemaju prava ukazivati na pogreške ili glasno komentirati igru.
- 4.11 Igrač ima pravo da traži od direktora turnira da jednom ili više posmatrača zabrani praćenje njegovog meča

5 OBAVEZE ORGANIZATORA TURNIRA

- 5.1 Domaćin turnira se obavezuje obezbjediti uslovan objekat odnosno prostoriju za takmičenje. Arhitektonsko – garažavinske karakteristike objekta moraju zadovoljavati uslove za udoban smještaj igrača za takmičarskim stolovima, prostor za zapisnički stol, prostor za oglašavanje i toalet – wc (muški i ženski). Objekat mora imati kuhinju i restoran za služenje hrane ili u blizini objekta postoje drugi objekti koji služe hranu u kojima bi igrači mogli ručati u roku od sat vremena. U prostoriji gdje se igra turnir nije dozvoljeno pušenje, konzumiranje hrane, galama, muzika ili druge vrste aktivnosti koje ometaju igrače. Prostor za igrače koji puše organizira se odvojeno.
- 5.2 Za svaki turnir domaćin je obavezan obezbijediti, pored materijalno-tehničkih stvari i službena lica, i to:
- zapisničara,
 - minimalno dva člana pomoćnog osoblja,
 - lice zaduženo za prevoz ljudi i opreme sa automobilom na raspolaganju,
 - lice zaduženo za sigurnost igrača i službenih osoba.
- 5.3 Sva službena lica odgovorna su direktoru turnira.
- 5.4 Domaćin turnira se obavezuje napraviti flajer – promotivni materijal, minimalno 30 dana prije početka turnira, sa opisom turnira, oznakama kluba i saveza, opisom lokacije turnira, finansijskim dijelom vezano za uplate, nagrade i smještaj igrača, te kontakt podacima organizatora turnira, koji će dostaviti sekretaru saveza. Za promociju turnira na zvaničnoj stranici saveza i društvenim mrežama saveza zadužen je sekretar saveza.
- 5.5 Kod organizacije turnira od posebne važnosti za TS BiH organizacija turnira će se obaviti u suradnji sa UO TS BiH i njegovim posebnim odlukama.
- 5.6 Domaćin bodovnog turnira se obavezuje da će obezbijediti kompjuter i štampač radi regularnosti turnira i dostupnosti informacija svim igračima nakon svakog kola.

6 ZARE - KOCKE

- 6.1 Za igranje na turnirima koje organizuje TS BiH svaki igrač mora posjedovati par preciznih zara.
- 6.2 Zare moraju biti dizajnirane i kreirane da budu potpuno precizne i nasumične.
- 6.3 Sve strane zara moraju biti jednake forme i dimenzija.
- 6.4 Zare moraju biti izrađene od posebne vrste plastike.
- 6.5 Unutrašnjost zara mora biti u potpunosti ispunjena bez paznog prostora ili drugih materijala.
- 6.6 Uglovi zara moraju biti zaobljeni i jednakih dimenzija.
- 6.7 Oznake na zarama moraju ispunjavati rupe na zarama, odnosno površina zara mora biti glatka, kako bi težina svake strana zara bila jednaka.

- 6.8 Zare mogu biti prozirne i u punoj boji.
- 6.9 Zare mogu biti u raznim nijansama boje uz uslov da se jasno mogu prepoznati oznake brojeva.
- 6.10 Veličina zara može biti 13 mm (1/2“), 14 mm (9/16“) ili 16 mm (5/8“).
- 6.11 Svaki igrač na turniru može tražiti od direktora turnira da izvrši pregled zara protivnika.
- 6.12 Direktor turnira ima pravo pregledati i zabraniti korištenje zara koje ne ispunjavaju propisane uslove.

7 SAT

- 7.1 Direktor turnira donosi odluku da li će se mečevi na turnitu igrati sa satom.
- 7.2 Ukoliko je odluka direktora turnira da se mečevi igraju sa satom i ako su na raspolaganju igračima, meč se mora igrati sa satom.
- 7.3 Vrijeme za meč se određuje na način da svaki igrač dobije vrijeme u minutama u iznosu jednakom na broj ojnova potrebnih za pobjedu, s tim da minimalno vrijeme za jednog igrača iznosi 10 minuta. (meč do 5 ojnova (tavla) – 10 min., meč do 11 ojnova 11 min. i sl.), Odgoda brojanja vremena od trenutka aktiviranja sata iznosi 12 sekundi.
- 7.4 Igrač završava svoj potez pritiskom tastera na satu.
- 7.5 Kod starta ili kraja ojna ili starta ili kraja pauze sat se zaustavlja ili pokreće pritiskom na tipku „pauza/play“ \geq .

8 SEMAFOR

- 8.1 Ukoliko su semafori za prikaz rezultata na raspolaganju mečevi se moraju igrati sa semaforom.

9 BODOVANJE I NAGRAĐIVANJE

- 9.1 Konačni plasman turnira određuje:
1. Broj dobivenih partija
 2. Bolja ukupna ojn razlika
 3. Veći broj ukupno osvojenih ojnova
 4. Bolji plasman u predhodnom kolu
- 9.2 Novčana nagrada se dodjeljuje za minimalno tri prvoplasirana igrača ili ekipe. Direktor turnira može donjeti odluku o novčanoj nagradi i nižeplasiranim igračima, a najviše do desetog mjesta.
- 9.3 Minimalan iznos nagradnog fonta ne smije biti manji od 70% uplaćenih sredstava od strane igrača ili ekipa.
- 9.4 Domaćin turnira se obavezuje obezbjediti pehare i diplome za minimalno tri prvoplasirana igrača.

9.5 Pehare i medalje na ekipnim prvenstvima BiH obezbjeđuje TS BiH.

10 ŽALBENI POSTUPAK

- 10.1 Za rješavanja prigovora i žalbi igrača na turniru zadužen je direktor turnira kao prvostepeni organ.
- 10.2 Igrač ima pravo žalbe na odluku direktora turnira sudijskoj komisiji kao drugostepenom organu. Sudijsku komisiju čine tri člana koja se posebno biraju za svako takmičenje.
- 10.3 Igrač ima pravo žalbe na odluku sudijske komisije UO TS BiH kao najvišem organu Saveza zaduženom za provođenje pravila i propisa u okviru TS BiH. Žalba se dostavlja UO TS BiH u roku od 5 dana nakon završetka turnira u pisanoj formi. Uz žalbu se dostavlja dokaz o uplaćenju taksi na račun Saveza u iznosu od 200 KM.
- 10.4 Žalba će se rješavati na narednoj redovnoj sjednici UO TS BiH. Odluka UO TS BiH na žalbu neće mjenjati rezultat na turniru ili legalnost turnira. Ukoliko se dokažu nepravilnosti na osnovu žalbe UO TS BiH će pokrenuti disciplinski postupak protiv odgovornih lica.

11 KAZNENE ODREDBE

- 11.1 Javnom opomenom kaznit će se igrači koji ne poštuju pravila iz člana 3., 4., 6., 7. i 8. ovoga pravilnika.
- 11.2 Javnom opomenom kaznit će se klubovi čiji igrači ne poštuju pravila iz člana 3., 4., 6., 7. i 8. ovoga pravilnika.
- 11.3 Javnom opomenom kaznit će se klubovi koji ne poštuju pravila iz člana 1., 2., 5. i 9. ovoga pravilnika. Ukoliko klubovi ili igrači ponove prekršaj nakon izrečene javne opomene kaznit će se zabranom učestvovanja na turnirima u okviru TS BiH u trajanju od 1 godine od dana počinjenja prekršaja.
- 11.4 Kaznom oduzimanja licence kaznit će se direktor turnira koji ne poštuje pravila iz člana 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8, 9 i 10. ovoga pravilnika.

12 PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- 12.1 Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od usvajanja na Skupštini TS BiH.
- 12.2 Usvajanjem ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o uslovima i pravilima za pojedinačna takmičenja u okviru TS BIH iz 2009.g.